Archetype

Δια-δράμοντας το τοπίο - Το κτίριο ως διαδρομή

Καραλή Μαρία - 23/03/2026

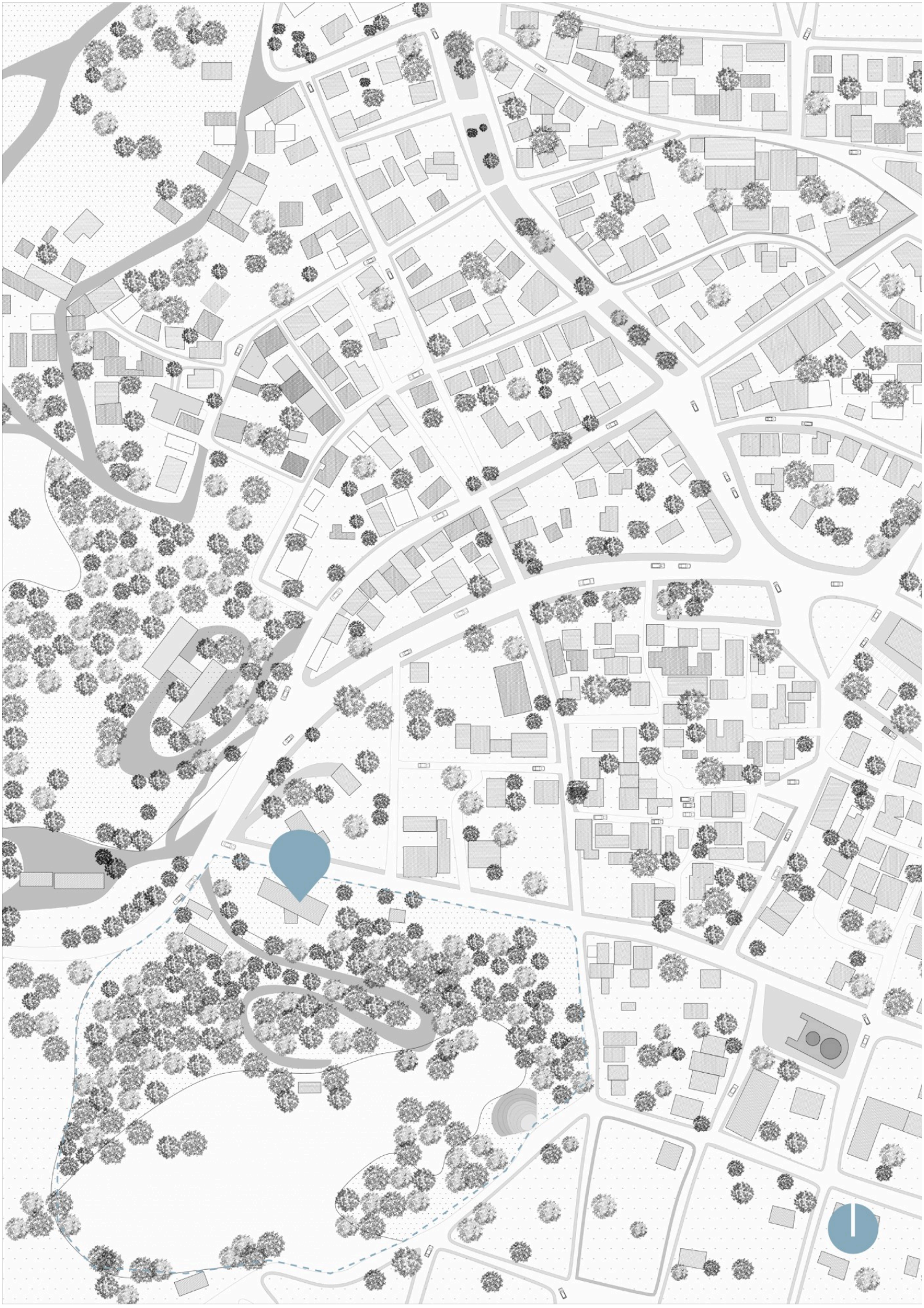
Εικόνα Εξωφύλλου: Τρισδιάστατη άποψη σκεπασμένου εσωτερικού χώρου

Φοιτήτρια: Καραλή Μαρία
Επιβλέπων καθηγητής: Δημήτρης Θωμόπουλος
Ίδρυμα / Σχολή / Τμήμα: Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Χρονολογία παρουσίασης: Ακαδημαϊκό έτος 2023–2024

Η παρούσα διπλωματική εργασία, με τίτλο «*Δια-δράμοντας το τοπίο - Το κτίριο ως διαδρομή*», εστιάζει στη δημιουργία μιας νέας Σχολής Τέχνης στην Καλαμπάκα, εμπνευσμένη από την ιστορική Ξυλογλυπτική Σχολή

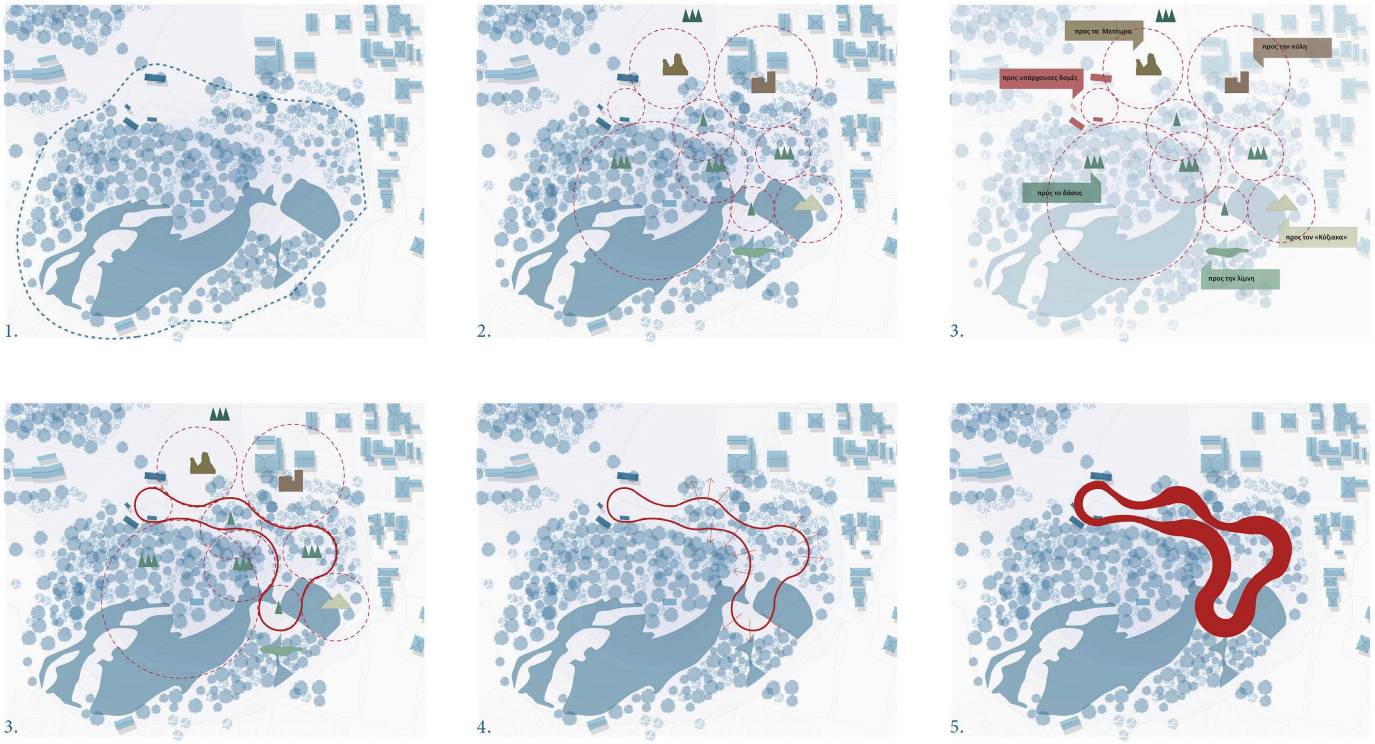
της πόλης. Στόχος είναι η ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και η προώθηση της καλλιτεχνικής δημιουργίας μέσα από έναν χώρο που συνδυάζει παράδοση και σύγχρονη αρχιτεκτονική.

Η Καλαμπάκα, χτισμένη στους πρόποδες των Μετεώρων, διαθέτει ισχυρούς δεσμούς με την τέχνη και την πνευματικότητα. Η υφιστάμενη Ξυλογλυπτική Σχολή, μοναδική στην Ελλάδα, αποτέλεσε σημείο αναφοράς για τον σχεδιασμό μιας νέας σχολής που ενσωματώνει τρεις μορφές τέχνης: ξυλογλυπτική, ζωγραφική και γλυπτική. Η επιλογή του λόφου του Προφήτη Ηλία ως τοποθεσία δεν είναι τυχαία· το φυσικό τοπίο, η ιστορική σημασία και τα γειτονικά τοπόσημα προσφέρουν ιδανικό υπόβαθρο για τη χωροθέτηση ενός κτιρίου με εκπαιδευτικό και πολιτιστικό χαρακτήρα. (Εικόνα 2)

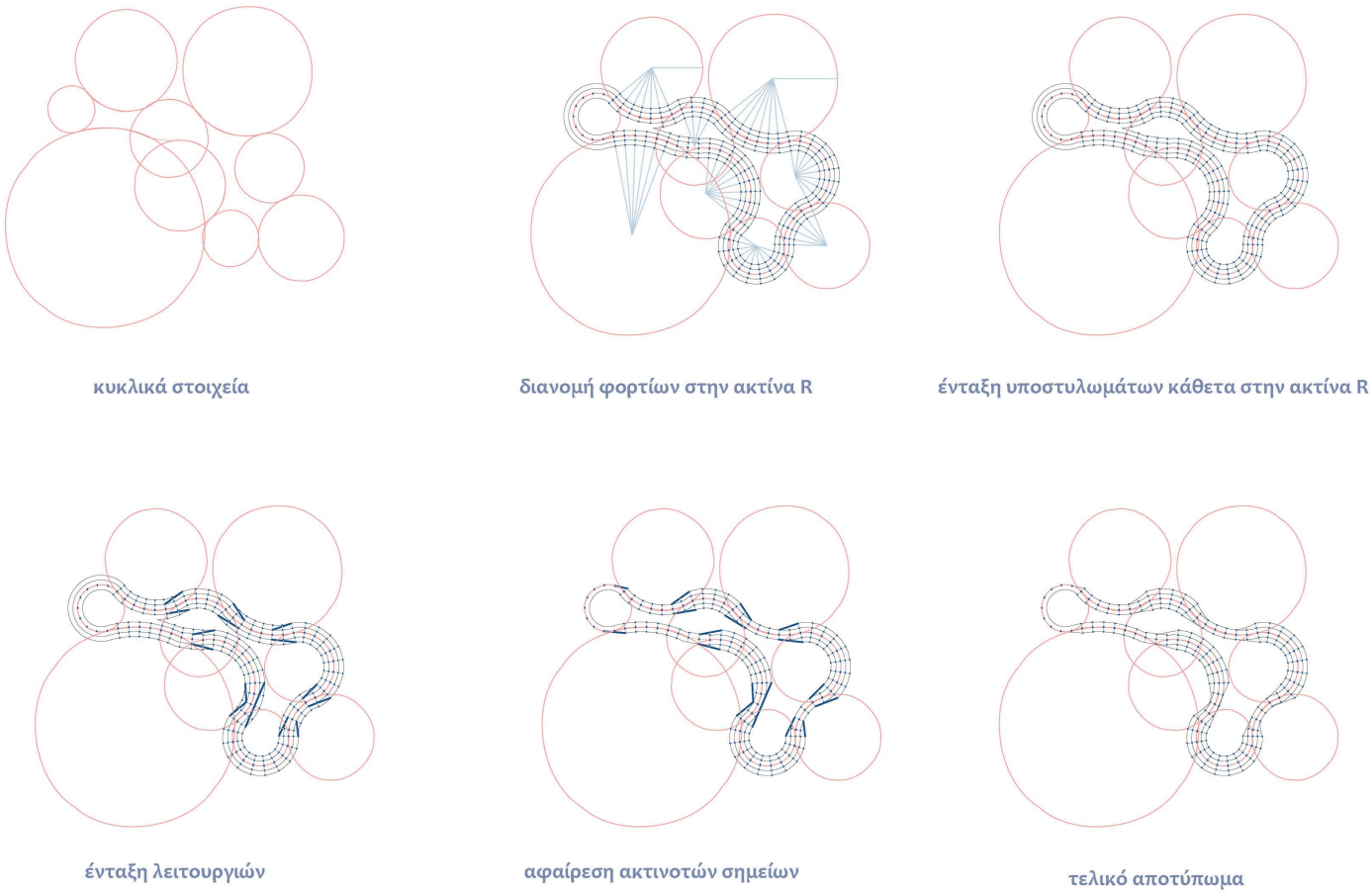

Εικόνα 2. Χάρτης θέσης περιοχής μελέτης (Καλαμπάκα).

Η κεντρική συνθετική ιδέα εδράζεται στην έννοια της «διαδρομής», όπου οι φυσικές καμπύλες του τοπίου και των βράχων των Μετεώρων μετασχηματίζονται αρχιτεκτονικά σε μια συνεχή πορεία που διατρέχει και οργανώνει το κτίριο (Εικόνα 3). Η κατασκευή αξιοποιεί μεταλλικό σκελετό που ακολουθεί το κυκλικό σχήμα του εδάφους (Εικόνα 4), εξασφαλίζοντας ευελιξία και ελαχιστοποιώντας τις επεμβάσεις στο φυσικό περιβάλλον.

Εικόνα 3. Κεντρική ιδέα

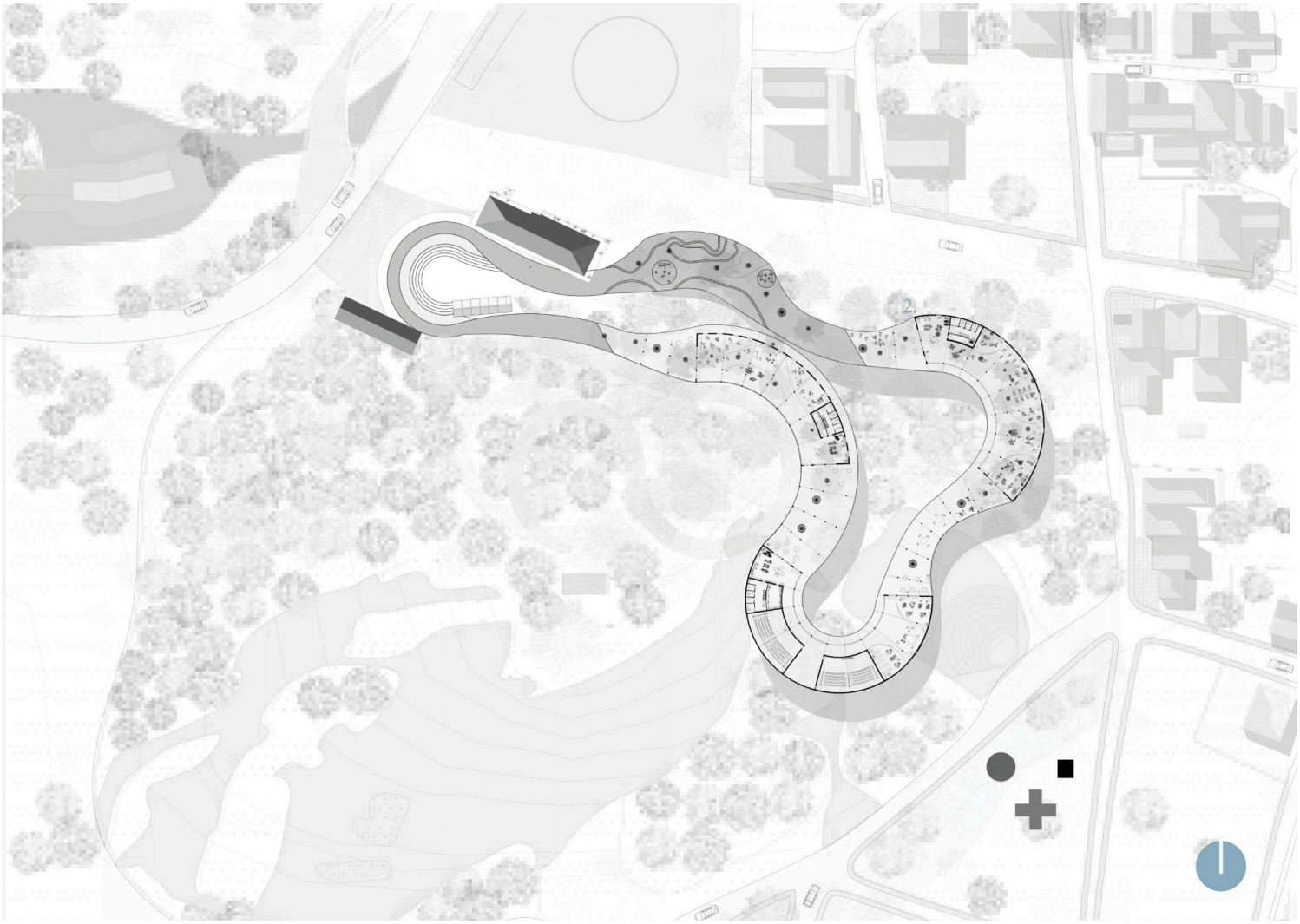

Εικόνα 4. Δημιουργία μεταλλικού σκελετού ακολουθώντας το κυκλικό σχήμα

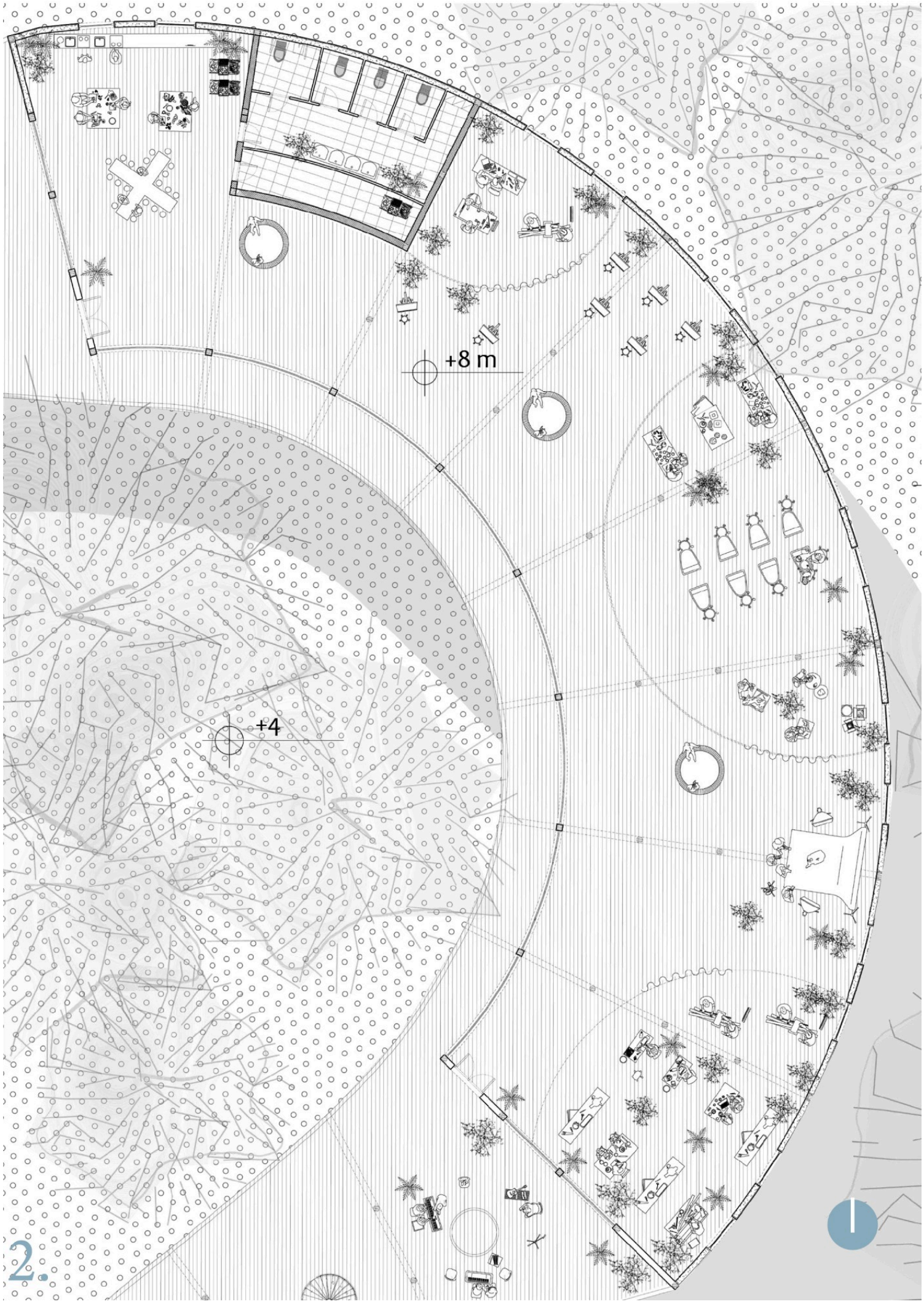
Το κτιριολογικό πρόγραμμα περιλαμβάνει αίθουσες διδασκαλίας, εργαστήρια, βιβλιοθήκη, εκθεσιακούς χώρους και αμφιθέατρα, σε συνδυασμό με χώρους κοινωνικής αλληλεπίδρασης και χαλάρωσης (Εικόνες 5, 6). Οι λειτουργίες κατανέμονται σε τέσσερις βασικούς κλειστούς όγκους (Εικόνα 7), ενώ οι ενδιάμεσοι χώροι παραμένουν ημιυπαίθριοι, διατηρώντας άμεση σχέση με το φυσικό περιβάλλον. Η οροφή αξιοποιείται ως φυτεμένο δώμα (Εικόνα 12), προσφέροντας οικολογικά και κοινωνικά οφέλη.

Εικόνα 5. Τρισδιάστατη άποψη κάτοψης

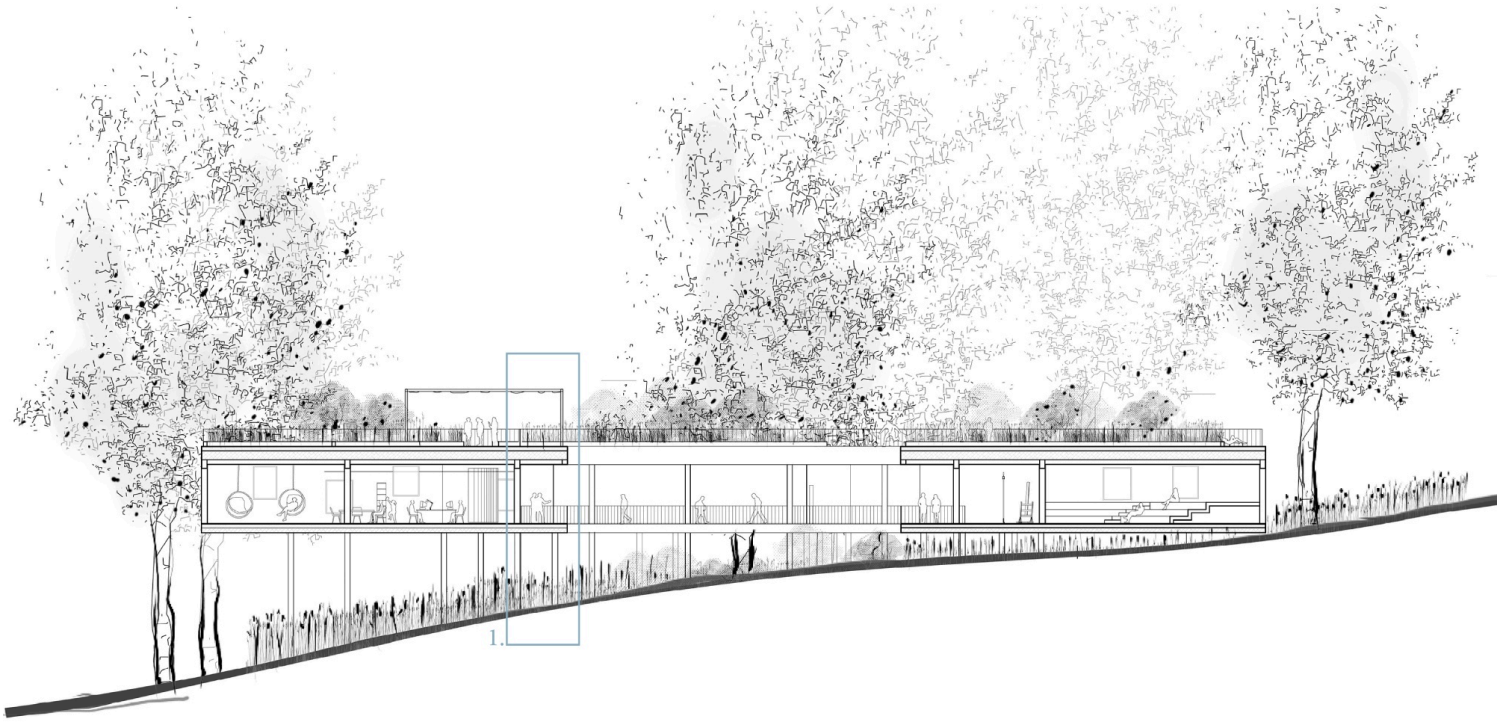
Εικόνα 6. Κάτοψη πρόταση

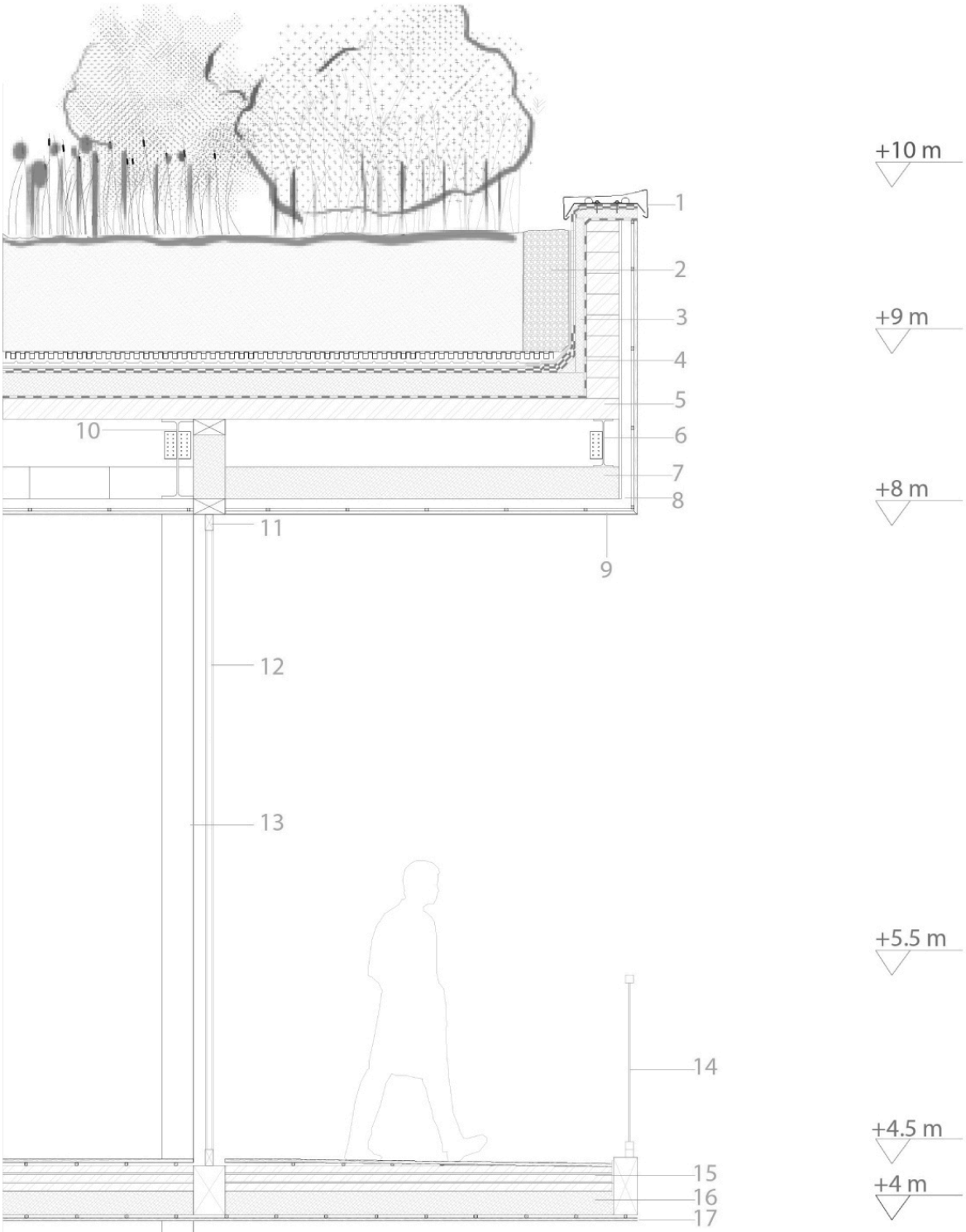
2.

Εικόνα 7. Zoom in – Κάτοψη νέας Σχολής Τέχνης

Η μορφολογική και κατασκευαστική προσέγγιση εστιάζει στη βιωσιμότητα και τον σεβασμό του τοπίου. Η τομή Α–Α δείχνει τη σχέση του κτιρίου με την κλίση του εδάφους (Εικόνα 8), ενώ η κατασκευαστική λεπτομέρεια του μεταλλικού σκελετού με ξύλινη επικάλυψη παρουσιάζει την τεχνική του συνδυασμού υλικών (Εικόνα 9).

Εικόνα 8. Zoom in – Τομή Α–Α

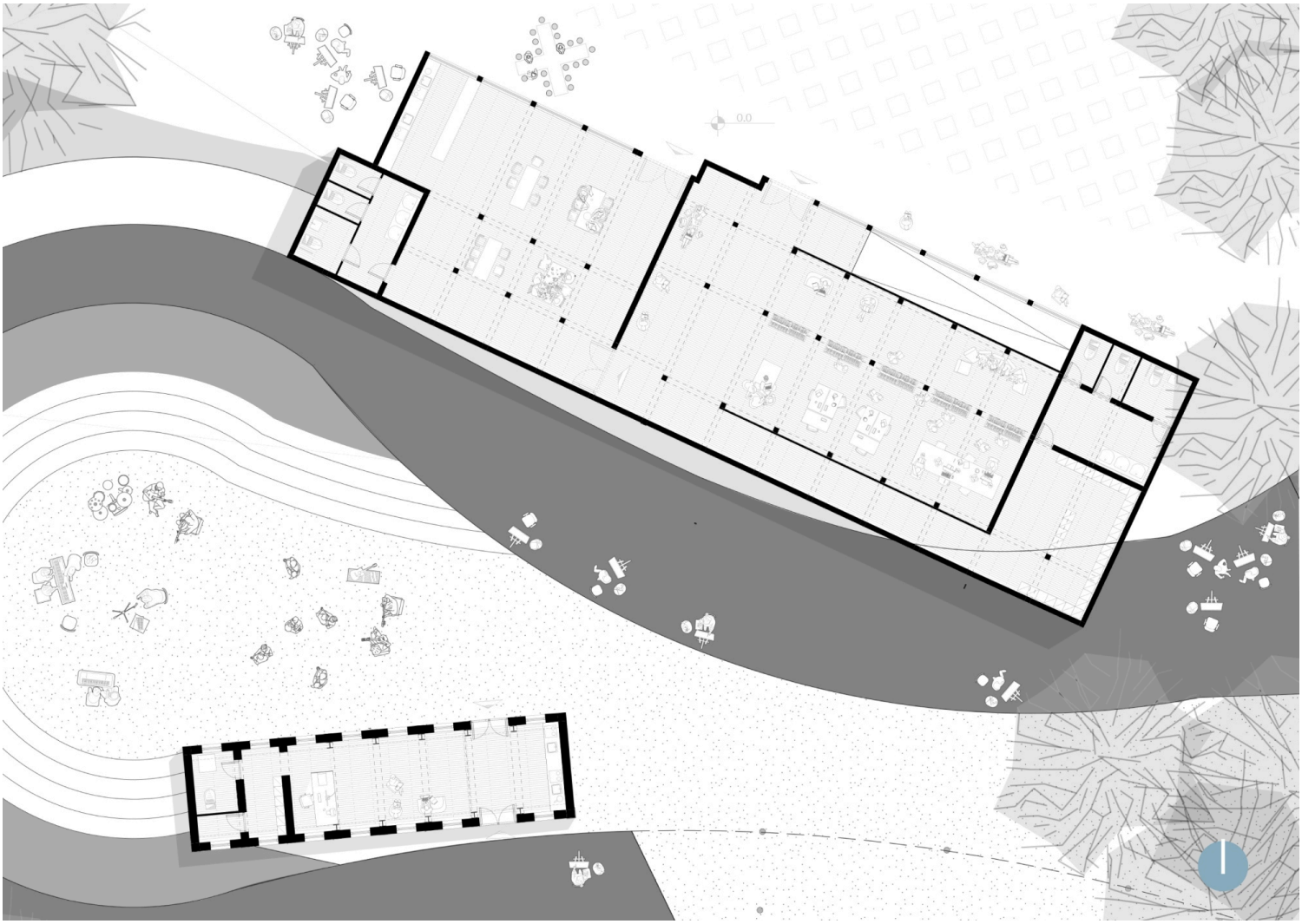
1.

Εικόνα 9. Κατασκευαστική λεπτομέρεια μεταλλικού σκελετού και ξύλινης επικάλυψης

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην επανάχρηση υπαρχόντων κτιρίων, όπως της παλιάς Ξυλογλυπτικής Σχολής (Εικόνα 11), ενώ η ένταξη παλιού και νέου κτιρίου αναδεικνύεται στην τρισδιάστατη άποψη (Εικόνα 10).

Εικόνα 10. Τρισδιάστατη άποψη παλιού και νέου κτιρίου

Εικόνα 11. Κάτοψη επαναχρησιμοποιημένης Ξυλογλυπτικής Σχολής

Εικόνα 12. Τρισδιάστατη άποψη ανοικτού υπαίθριου χώρου στο roof

Η πρόταση στοχεύει και σε ευρύτερη ανάπλαση της περιοχής του Προφήτη Ηλία, με ενίσχυση πρασίνου, δημιουργία πολιτιστικού πάρκου και βελτίωση προσβασιμότητας, λειτουργώντας ως καταλύτης για την πολιτιστική και περιβαλλοντική αναβάθμιση της πόλης.

Συνολικά, η εργασία επιχειρεί να συνδυάσει παράδοση και σύγχρονη αρχιτεκτονική, δημιουργώντας έναν χώρο μάθησης, έκφρασης και έμπνευσης που σέβεται το τοπίο και αναδεικνύει την τέχνη ως στοιχείο ταυτότητας της Καλαμπάκας.